

ด่วนที่สุด

ที่ พน ๐๒๐๒/๖๖๗

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารบี

ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมของการประชุม Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders Meeting (Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders' Joint Statement)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมของการประชุม Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders Meeting พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๕/๒๐๓๗ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงพลังงานขอเสนอเรื่องร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมของการประชุม Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders Meeting (Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders' Joint Statement) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ เป็นเอกสารที่แสดงความมุ่งมั่นของผู้นำประเทศพันธมิตร AZEC ที่จะส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ผ่านกลไกความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีพลังงานสะอาด การจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการเร่งการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานในภูมิภาค ตลอดจนการแสวงหาความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากประเทศพันธมิตร AZEC ที่มีศักยภาพในการจัดหาพลังงานสะอาด เพื่อมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ร่วมกันของประเทศพันธมิตร AZEC ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนมีกำหนดการที่จะเข้าร่วมการประชุม Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders Meeting ในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยที่ประชุมจะมีการร่วมให้การรับรองถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ สำหรับผู้นำ หรือ Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders' Joint Statement จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นการเร่งด่วนภายในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เพื่อที่นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนจะได้ให้การรับรองถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ต่อไป

/๓. สาระสำคัญ...

๓. สารสำคัญ

๓.๑ Asia Zero Emission Community (AZEC) เป็นข้อริเริ่มของนายนิซิตะ ฟูมิโอะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ที่ประกาศเมื่อปี ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการรวมกลุ่มประเทศพันธมิตรของญี่ปุ่นในภูมิภาคเอเชียในการสร้างความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคพลังงาน รวมถึงเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายการปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ในภูมิภาคเอเชีย โดยปัจจุบัน ประเทศสมาชิก AZEC ประกอบไปด้วยประเทศสมาชิกอาเซียน (ยกเว้นเมียนมา) และออสเตรเลีย โดยที่ผ่านมา ประเทศญี่ปุ่นได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม the 1st AZEC Ministerial Meeting เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการประชุมในระดับรัฐมนตรี โดยมีนายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (ในขณะนั้น) เข้าร่วมการประชุมฯ และได้ประกาศการเข้าร่วมเป็นสมาชิก AZEC ของไทยอย่างเป็นทางการ

๓.๒ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ได้มีการหารือทวิภาคีระหว่างนายกรัฐมนตรีกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ในโอกาสการเดินทางเข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ณ นครซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้เรียนเชิญนายกรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุม AZEC Leaders Meeting โดยฝ่ายญี่ปุ่นมีกำหนดจัดการประชุม AZEC Leaders Meeting ในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ ทำเนียบรัฐบาลญี่ปุ่น และจะได้มีการรับรองถ้อยแถลงการณ์ร่วมของการประชุม Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders Meeting (Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders' Joint Statement) ในห้วงของการประชุมดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้นายกุลิศ สมบัติศิริ ที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี เป็นผู้แทนในการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๓.๓ ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมของการประชุม Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders Meeting (Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders' Joint Statement) มีสาระสำคัญที่มุ่งส่งเสริมการดำเนินความร่วมมือของประเทศพันธมิตร AZEC โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวทางที่หลากหลายและความสามารถในการปฏิบัติได้จริงตามสถานการณ์ของแต่ละประเทศ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ผ่านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีพลังงานสะอาด การใช้ประโยชน์จากเชื้อเพลิงที่หลากหลาย การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานให้สามารถรองรับการเติบโตของการใช้พลังงานหมุนเวียน การแบ่งปันข้อมูลและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ การส่งเสริมเวทีหารือเชิงนโยบาย การแลกเปลี่ยนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการจัดหาแหล่งเงินทุน และการพัฒนาตลาดพลังงานสะอาดเพื่อสนับสนุนการเร่งการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานในภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการแสวงหาความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากประเทศพันธมิตร AZEC ที่มีศักยภาพในการจัดหาพลังงานสะอาด เพื่อมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ร่วมกันของพันธมิตร AZEC รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ มีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการผลักดันให้เกิดโครงการความร่วมมือด้านพลังงานสะอาด การใช้เทคโนโลยีรูปแบบใหม่และเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ ตลอดจนเป็นช่องทางของการได้รับการสนับสนุนทางการเงินสำหรับการพัฒนาโครงการด้านพลังงานสะอาดในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางนโยบายด้านพลังงานของไทยในการส่งเสริมความมั่นคงทางพลังงานและการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานไปสู่พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ โครงการความร่วมมือด้านพลังงานภายใต้

/กรอบความร่วมมือ...

กรอบความร่วมมือ AZEC จะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานของไทยควบคู่ไปกับการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน อีกทั้งจะเป็นโอกาสอันดีในการร่วมมือกันเพื่อผลักดันการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ตลอดจนจะเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและญี่ปุ่นในอนาคต

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้
ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงพลังงานได้สอบถามความเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้สังกัดกระทรวงพลังงานเพื่อพิจารณาร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าว โดยสรุปทุกหน่วยงานมีความเห็นตรงกันว่าไม่ขัดข้องต่อร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ โดยเห็นว่ามีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการผลักดันให้เกิดโครงการและกิจกรรมความร่วมมือด้านพลังงานสะอาด การใช้เทคโนโลยีรูปแบบใหม่และเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ ตลอดจนเป็นช่องทางในการได้รับการสนับสนุนทางการเงินของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการผลักดันเป้าหมายตามแผนงานด้านพลังงานสะอาดและการอนุรักษ์พลังงาน รวมถึงเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ของไทย ตลอดจนจะเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและญี่ปุ่นในอนาคต

๖.๒ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

๑) ความเห็นต่อร่างแถลงการณ์ร่วมฯ

ในประเด็นด้านนโยบาย กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องในหลักการต่อร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ซึ่งเป็นการย้ำความมุ่งมั่นของประเทศสมาชิก AZEC ในการดำเนินความร่วมมือด้านพลังงานสะอาดผ่านโครงการภายใต้ของ AZEC ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและการสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของภูมิภาค รวมทั้งของประเทศไทยด้วย ทั้งนี้ ยังมีนัยที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจไทยญี่ปุ่นในระยะ ๕ ปี (๒๕๖๕-๒๕๖๙) ภายใต้สาขาความร่วมมือด้าน (๑) อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมหมุนเวียน และอุตสาหกรรมสีเขียวและ (๒) สิ่งแวดล้อมและพลังงานเพื่อเป้าหมายการเป็นกลางทางคาร์บอน

๒) ประเด็นสาระและถ้อยคำ

๒.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำโดยรวมของร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ หากกระทรวงพลังงานในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ มีสาระสำคัญที่เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในระดับผู้นำของประเทศสมาชิก AZEC โดยสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานเพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนในภูมิภาคเอเชีย สนับสนุนนโยบายและความร่วมมือในการดำเนินโครงการที่เป็นรูปธรรม โดยมีได้มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนามในร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ดังนั้น ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าว เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์

/ระหว่างประเทศ...

ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงพลังงานในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จึงควรพิจารณาเสนอร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพลังงานพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของประเทศพันธมิตร AZEC เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ซึ่งไม่ใช่สนธิสัญญาระหว่างประเทศหรือเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมายใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิหรือข้อผูกพันใด ๆ ตามกฎหมายระหว่างประเทศอย่างไรก็ดี ร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าว เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงพลังงานจึงขอเสนอร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

๘.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมของการประชุม Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders Meeting (Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders' Joint Statement)

๘.๒ อนุมัติให้นายกรัฐมนตรี (หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี) เป็นผู้ให้การรับรองร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าว ในระหว่างการประชุม Asia Zero Emission Community (AZEC) Leaders Meeting

๘.๓ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างถ้อยแถลงการณ์ร่วมฯ ในส่วนที่มีสาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทยและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงพลังงานนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิระพันธุ์ สาลิรัฐวิภาค)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

กองการต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๔๔ (ว่าที่ร้อยตรี เวทิตา)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ vetisth@energy.go.th